

Обґрунтування
до проекту розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг, від 09 вересня 2022 року № 59-р»

На підставі постанови НКРЕКП від 09 серпня 2022 року № 907 «Про проведення позапланової невиїзної перевірки ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ», на підставі посвідчення на проведення позапланової невиїзної перевірки від 09 серпня 2022 року № 225, НКРЕКП здійснено позапланову невиїзну перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» (код ЄДРПОУ 41999833) (далі – ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ», Товариство, Ліцензіат) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1470 (далі – Ліцензійні умови з розподілу електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2021 року по 30 вересня 2022 року, за результатами якої складено Акт позапланової невиїзної перевірки від 12 серпня 2022 року № 230 (далі – Акт № 230), та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 09 вересня 2022 року № 59-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» (далі – Розпорядження № 59-р).

Розпорядженням № 59-р ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» **зобов'язано** усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, для чого забезпечити пропорційність розрахунків за послуги з передачі та розподілу електричної енергії та виконання умов договору про надання послуг з передачі електричної енергії, укладеного з НЕК «УКРЕНЕРГО», **шляхом забезпечення у повному обсязі розрахунків з НЕК «УКРЕНЕРГО» за послугу з передачі електричної енергії, про що у строк до 20 січня 2023 року повідомити** НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Закарпатській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

З урахуванням змін, внесених розпорядженнями НКРЕКП від 27 грудня 2022 року № 142-р та від 22 березня 2023 року № 73-р, подовжено строк виконання ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» вимог абзацу п'ятого розпорядчої частини Розпорядження № 59-р **до 20 липня 2023 року.**

З урахуванням зміни, внесеної розпорядженням НКРЕКП від 28 червня 2023 року № 177-р, подовжено строк виконання ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» вимог абзацу п'ятого розпорядчої частини Розпорядження № 59-р **до 20 жовтня 2023 року.**

Листом від 27 вересня 2023 року № 001-21/4617 Ліцензіат повідомив НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Закарпатській області (мовою документа): *«...Водночас повідомляємо, що Товариство не в змозі виконати в повному обсязі вимоги Розпорядження № 59-р від 09.09.2022 (зі змінами згідно Розпорядження НКРЕКП 177-р від 28.06.2023) у строк до 20 жовтня 2023 щодо пропорційних розрахунків за послуги з розподілу та передачі електричної енергії, у зв'язку з наявністю ряду проблемних питань, які досі не вирішені та безпосередньо впливають на можливість здійснення розрахунків на ринку електричної енергії.*

Так, станом на 01.09.2023 наявна велика заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством за надану останнім послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка становить суму близько _____ гривень.

До прикладу, станом на 01.07.2022 заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством становила _____ грн. (_____ копійок).

Тобто заборгованість ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» з 01.07.2022 по 01.09.2023 збільшилась практично вдвічі.

Негативно на фінансове становище Товариства впливає і те, що ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не в повному обсязі погоджував заявлений для купівлі обсяг електричної енергії, що спричиняло недокупівлю електричної енергії, яка є необхідною для постачання побутовим споживачам постачальника універсальних послуг.

Внаслідок наведеного Товариство було змушене закуповувати обсяги електричної енергії, які не були придбані у ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» на інших сегментах ринку електричної енергії, в тому числі і на балансуєчому ринку, що зумовлювало додаткові витрати Товариства.

Також, вагомий вплив на можливість Товариства в повному обсязі здійснити розрахунки з учасниками ринку електричної енергії має і значна заборгованість споживачів за поставлену електричну енергію, надходження від яких є також джерелом формування коштів для проведення розрахунків.

Так, станом на 01.09.2023 наявна значна заборгованість споживачів перед Товариством строком більше одного місяця за договорами про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг на загальну суму понад _____ гривень, з яких заборгованість населення складає суму понад _____ гривень.

Згідно з абз. 2 п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 за № 206 на період до припинення чи скасування воєнного стану в Україні встановлено заборону на припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

Так, по відношенню до таких споживачів, Товариство проводить активну претензійно - позовну роботу, проте часто судова процедура та процедура виконання рішення є досить тривалою та неефективною.

Оскільки, у Товариства немає дієвих механізмів для впливу на споживачів, борги за спожиту електроенергію таких прирощуються. Товариство неодноразово зверталось до НКРЕКП, Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики України з проханням про надання роз'яснень та внесення відповідних змін.

Разом з цим, повідомляємо, що НЕК «УКРЕНЕРГО» не розраховується у повному обсязі за надану Товариством послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел приватними домогосподарствами.

Так, наявна велика заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО» перед Товариством за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел, яка станом на 21.09.2023 становить близько _____ грн.

....Станом на 21.09.2023 заборгованість Товариства за договорами про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим тарифом» приватними домогосподарствами становить понад _____ гривень.

З вересня 2023 року з'явилась позитивна динаміка зменшення заборгованості, проте

на даний час зважаючи на значну накопичену заборгованість цих коштів не достатньо для можливості виконання зобов'язань Товариством в повному обсязі.

Проблематика з розрахунками на ринку електричної енергії потребує якнайшвидшого вирішення, оскільки накопичення взаємних заборгованостей та в подальшому стягнення таких в судовому порядку паралізує ринок електричної енергії.

Наявний дефіцит коштів, Товариство не спроможне компенсувати власними фінансовими ресурсами, так само як і не має можливості залучити такі кошти із зовнішніх джерел, з огляду на умови воєнного стану, що вплинув також і на інших суб'єктів господарювання, у тому числі фінансові установи.

Кошти, що надходять, ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» спрямовує першочергово на закупівлю електричної енергії для забезпечення постачання електричної енергії побутовим та непобутовим споживачам Товариства, в тому числі на об'єкти критичної інфраструктури задля їх якісного, стабільного та безперебійного живлення в умовах воєнного стану.

ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» продовжує роботу по погашенню заборгованості за послуги з передачі електричної енергії, однак постійний брак коштів не дає можливості на даному етапі здійснити повну сплату наявного боргу.

Так, ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» не здійснюється повне погашення заборгованості, що виникла перед ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ». Отримання ж відповідних коштів, у тому числі зменшення заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ», дозволило б Товариству значно покращити рівень платежів на користь оператора системи передачі та операторів систем розподілу.

ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» в цілому стурбоване ситуацією, що склалася, та невизначеністю щодо рівня оплати ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів в наступних місяцях.

Товариство зверталось до НКРЕКП, Міністерства енергетики України, НЕК «УКРЕНЕРГО», ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» з листами «Щодо вирішення питання заборгованості учасників ринку електричної енергії» з пропозиціями щодо здійснення переведення заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» до НЕК «УКРЕНЕРГО» шляхом укладення договору про відступлення права вимоги між ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» до НЕК «УКРЕНЕРГО». В даному випадку НЕК «УКРЕНЕРГО» та ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» мали б можливість здійснити зарахування зустрічних однорідних вимог, про що б склали та підписали відповідні двосторонні акти.

Варто зауважити, що НЕК «УКРЕНЕРГО» в листі № 201/43809 від 05.09.2023 підтримало ініціативу Товариства та запропонувало підготувати та направити відповідні звернення до КМУ, МІНЕНЕРГО та НКРЕКП.

З урахуванням наведеного, звертаємося до Вас з проханням перенести строки виконання ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» розпорядження НКРЕКП від 09.09.2022 № 59-р (зі змінами внесеними Розпорядженням НКРЕКП від 28.06.2023 за №177-р).

Запевняємо, що ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» здійснить погашення наявної заборгованості перед НЕК «УКРЕНЕРГО» за надані послуги із передачі електричної енергії та з операторами системи розподілу за надані послуги з розподілу електричної енергії після стабілізації фінансового становища ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ», що можливе за умови повного погашення заборгованості ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» перед Товариством.».

Враховуючи лист ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» від 27 вересня 2023 року № 001-21/4617 та відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428, **Департамент ліцензійного контролю пропонує** прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 09 вересня 2022 року № 59-р», відповідно до якого в абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 09 вересня 2022 року № 59-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» цифри та слово «20 жовтня» замінити цифрами та словом «31 грудня».

Директор
Департаменту ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ _____

Київ

Про внесення зміни до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 09 вересня 2022 року № 59-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, урахувавши лист ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» від 27 вересня 2023 року № 001-21/4617, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

В абзаці п'ятому розпорядчої частини розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 09 вересня 2022 року № 59-р «Про усунення порушень ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» цифри та слово «20 жовтня» замінити цифрами та словом «31 грудня».

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ